

Anoquement pour un an

300 piastres

Edition spéciale 500 ptrs.

Adresse:

'IDJTIHAD,, Constantinople

Téléph. St. 865

XXII ème ANNÉE

1926,1 Novembre No 215

الاجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون

۳ ، اعلا کاغدایسی ۵ لیرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی ایکینچی سنہ

نومرو ۲۱۵-۱ تشرین ثانی ۹۲۶

تور کو آتو تاسسو Torquato Tasso

— مشهور ایتالیان شاعری —

(چکن نسخه دن مابعد و ختام)

هیچ بر محیط اجتماعی اونی جذب ایدمه یوردی . تاسسو قدرت ایسته یوردی ، ثروت ایسته یوردی . شبهه سزدرکه خیالنده وجود ویردیکی بدیهه لری ، اینجه لکری ، طبیعتله صنعتک احتشاملرینی ، ذکانتک بدیعی ترتیلرینی حقیقته قلب ایدمک و : « ایسته غایه خیال !... » دییه جکدی . ایسته بونک ایچون ایدی که خیالنک اوچدینی یوکسک ، محتشم ، محاسن و بدایعه سوسلنمش عالمر آرایوردی . آه ، روحک بوقدر اینجه لکه ، بوقدر نفائسه مشتاق اولمسی ده بر فلاکتدر !... سویورمیدی ؟ بیلنمه دی . اونک قابی بر معما حالنده قالدی . طبیعیدرکه بوقدر قوتلی بر روح شاعرانه ایچون بر آتش بر عشق لازمدی . اونک ده سومش اولمسی ممکندر . (دانته) ده سومشدی ، (به ترارق) ده سومشدی ، (آریوسته) ده سومشدی . بوتون بویوک شاعرلر سومشدی . تاسسو بوندن مستثنا طوتله ماز . هیچ شبهه یوقدرکه اوده اثرلرینک سحر بیانی مایه تحسسانی ، فسون علویتنی عشقندن آلمشدر ؛ فقط بو اونک سری ، بو اونک دفتنه روحی اولارق قالدی . او سون قلبدن بالکنز شاه اثرلر چیقدی . روحنک هیجانلری ، عشقک اضطرابلری ، محرومیتلری . ایندلری ، شکایتلری بو اثرلرده کیزله نمشدر . تاسسونی اوقوقورکن اصالت معنویه ایچنده چیرپنایان ، پری صنعت قارشوشونده آغلایان حزین بر لوحیه تصادف ایدرسکیز ، فقط طایمازسکیز . بو ، تاسسونک کندی روحیدر . تاسسونی اوقورکن نظر مطالعه کزده ساده حسن و جاذبهیه دکل ، نجات قلبیه ده نمونه اولاجق قادیلره تصادف ایدرسکیز که بونلر حیاتله مجادله ایدرلر ، ارکک قارشوشونده قیلینج قوللانیرلر ، یارده نیرلر ، قائلر ایچنده دوشرلر ، پک یوکسک بر اولومله سونرلر . بوده برشکلدرکه سزی آلداتیر . بو قادین نجاتی ، بو حماسه ، تاسسونک کندی موجودیتندن دوغمش ، او قائلر تاسسونک جریحه لردن دوکولمشدر . اونک بوتون حیات حسیه سی ، بوتون حسیات عاشقانه سی باشقه شکلر ایچنده صافلانمشدر ؛ چونکه روحنک المرنی ، بدیی شیلره اولان عشقی ، بویوکلکه اولان سوداسنی بوتون کائنات بشریه دن قیصقانیوردی .

تاسسو ، تورن ده دورمادی . او ، سرآزاد بر قوشه بکره یوردی . هر بره اوغرایور ، مرحله مرحله اوچیور ، دولاشیوردی ، یالکنز (فەرراره) به کیتمک ایسته مه یوردی . نیچون ؟ بو ، بر سر حالنده قالمش ، کسب وضوح ایتمه مشدر . تاسسونک لیاقت و عرفانی فەرراره دوقه سنک ایکی همشیره سی لئونوراده ست ایله لوقره تسباده ست اوزرنده پک جانلی بر حس تقدیر اویاندرمشدی . عجبا لئونوراده ست ، تاسسو حقنده کی دوغوشنده حس تقدیردن داها ایلرویه کیتمه مشمیدر ؟ بو

* *

نرم حال مالیمز نه در ؟ و بوندن صکره نه اوله جقدر ؟
بورجسلیمیزک یکون حقیقیسی نه یه بالغ اولدیغنی
سویله مک مشکل اولقله برابر حال مالی پکده پارلاق
کورونمور .

مصارف بودجه مزک قورقونج عظمتنی راز صاقلامق
فکریله بودجه . عادی بودجه ، فوق العاده بودجه ، قابل
استرداد بودجه نامیله اوچه آیرلمشدر .

بتون بونلرک هیئت مجموعه سی تقریباً قرق درت
میلیاره بالغ اولور . حال بو که ویرکولرک حاصلاتی بوپارنه ک
نصفنی بیله طوتمور . آچیق ، کوریلورکه ، پک
مده شدر .

واردات مزده هر سنه کوریلن آچیق دیون عمومیه مزی
آرتیریور .

مالیه ناظری ۱۹۲۳ نیساننده مصارف مزک تفرعاتنی
شورقلرله ارائه ایتش ایدی : استقرارک فائض ورأس
المالنی اطفا ایچون لازم کلن تخصیصات ۱۹۱۳ دن بری
اون مثلی آرتیش : ۱ میلیارد ۳۵۰ میلیوندن ۱۳ میلیارد
۳۰۶ میلیونه بالغ اولمش ، بو صورتله ۱۹۲۳ بودجه سنده
مجموع مصارفک نصفندن فضله سنی تشکیل ایتشدر .
« بودجه نک قبارمه سنک باشلیجه سببی تنقیص ممکن
اولمایان بو عنصره عطف ایتک ایجاب ایدر . »

مصارف عسکریه ۱۹۱۹ ده ۱۸ میلیارد ۱۸۵ میلیون
ایکن ۱۹۲۰ ده ۸ میلیارد ۶۴۸ میلیون ، ۱۹۲۱ ده ۶
میلیار ۳۱۲ میلیون و ۱۹۱۲ ده ۵ میلیارد ۳۴۱ میلیون
ایتمشدر .

۱۹۲۰ ده ۱۱ میلیارد ۳۷۷ میلیون بالغ اولان اداره .
ملکیه مصارفی ۱۹۲۲ ده ۷ میلیارد ۳۲۸ میلیون ایدی .
بتون بورقلر کوستربیور ، که آلمانیا کنديستندن
طلب ایدیلن تقسیطلرک هیئت مجموعه سنی تأدییه ایتش
اولسه یدی بیله بودجه مزک سنوی آچینی ینه مدهش
درجه ده یوکسک قاله جق ایدی .

ترجمه علی رشاد و غالب عطا

منظوم مصال

عشقك لسانی

" بارچه "

— مدینه کزین سبایه —

سسلرندن ئولوم یاغان ، کوزلرنده قورقولى ،
 آيسز ، ظالم ، ماتم صاچلى كيجه لك طوغدینی ،
 اومودلیه اومادیهن ، ایرمه دیهن بايقوشلر ،
 ایشیقسیز برخرابیه کلوب یورا قورمشلر .
 بو ایشیقسیز خرابه ده ، تاجسز ، تختسز بر سلطان :
 بیلمیهن بر تاکرینك ، طانامش نیسی ؛
 ییلدیزلرك حسرتندن ، روزكارلرك آهندن
 سسلر آلمش ، سوزلر آلمش کتاپ یازمش کندیسى .
 قرآتنی کیمسه بیامز ، یالکیز کندی اوقورمش :
 انسانلرك طویدینی بوتاکریلی سسلری ،
 کوزلرك اك کوزلی . ؛ یوجا کوکلی دابری ،
 آی ایشیتش قای یانمش ، کوزلری یاشلی طورمش ؛
 ییلدیزلره جان آجیتان ، غملى یانیق برسسله :
 نورلر ایتسین دیش ، اسکی یرک یوزینه .
 سلیماندن «اغنية آلاغانی» یی قلمز ،
 تیتیه ريك دیکلمشك ، اوزمادن بری بز ،
 یاد الماره کیدالره ، بر اومودسز آغلایان ،
 ئولوم آیریلق طاشی سینهنه باغلایان ،
 دردلرینی کوکدن یوجه ییلدیزلردن چوق بیلن ،
 الم ، هجران ؛ افسون طولو ، یوزیک صدا طویشکن ؛
 هینچ برنده روحزك اك قاراقاق یولنده ،
 اونوتولمش هجرانلره جان ویریحی ، جان آلان
 جنت ویرن بوالی بولامشك ، ای جهان
 یرلرکه ، کوکارکه بوقدرته اول قدا .

علی سرها

وفات ایتشدر . وفاتی ۱۵۹۵ سنه میلادی سنه مصادفدر ؛ محل وفاتی ایسه (سنت اونوفریو) ماناستیردر . اونك اشغال ایتش اولدینی جرنك اوزره یه یاغلی بویا ایله پالیش اولان رسمی وآلنده استراحت ایتکی سودیکی آغاج الیوم زائرلره کوسترلمکده در .

محمد ایسی

مستاه ، آلمانیا شاعر معروف (کونه) یی مشغول ایتشدر . اکر فی الحقیقه لئونوراده ست ، تاسسونی سومش ایسه بدیخت شاعرک اوغرادینی فلاکتلر بوندن متولد اولایلیر ؛ چونکه فهراره دوقه سنكده همشیره سنك مسعودیتی ایچون شاعرک اوکا خوش کورونه سنی ایسته مش اولمه سی ویاخود همشیره سنك بو محبتی چیرکین کوردرك تاسسو عاینه دونمش بولونه سی احتمالن بعید عد ایلده مکده در . هر نه حال ایسه تاسسو ، (فهراره) دن اوزاق بولونقی ایستهر ایکن بردن برادورایه کیمه یی قرارلاشدیردی . اورایه واردینی زمان دوقه نك اوچنجی دفعه تأهلی مناسبتله پک بویوک شندکار یاپیلوردی . تاسسو بولوله مسرت ، بوشانه مراسم آراسنده هیچ کوزه کوزککسزین کیدی . عظمت وغروری اولدیریحی بر ضربه آلتنده جریحه دار اولمش بولوندی جهتله تأملسز ، شدید سوزلر سویله مکدن وتهدیدانده بولونمقدن کنندینی آلامدی . ایشته او وقت اونى طویدلر ، سنت آن خسته خانه سنك زندانه آتدیلر . بو خسته خانه دلیره مختصرصدی تاسسونك دلیلکی ، حظ ایتدیکى بر آدمی زندانه آتدیرمق ایچون دوقه نك بر بهانه سندن عبارت دکلدی . حقیقه اوله زمانلر اولیوردی که تاسسوعادنا چیلدیریوردی . یالکیزتداوبسته بالالزام اهمیت ویرله مش اولدینی سویله نه ییلر . تاسسونی خسته خانه ده دلایل آراسنه قویشلردی ، برمدت صوکره آیری بر جرحیه نقل ایتدیلر . بوراده تاسسو تام یدی سنه قالدی شهرت ادبیه سی آفاق طومش اولان بویوک شاعری دوره فلاکتنده کورمک ایسته یلر بورایه کلیولردی ، حتی فرانسه نك بویوک محررلرندن مونته فی ده ایتالیا سیاحتی اثاسنده بورایه گلش ، زاندنك برکوشه سنده أبوق صابوق سویله ن بوعالی ذکاتک شوالیم حاله پک بویوک تأثرلردویارق عودت ایتشدر .
 تاسسو ، زندانده برآز عقلی باشنه آلدیچه چالیشور ، شعرلر ، فیلسوفانه دیالوغلر یازیوردی . بو محبوسیتی هنکامنده اونك اثرلر انتشار ایدیورونام وشهرتی جهان یاپیلوردی . ادبیات منتسبلری تاسسونی ایتالیا نك مشهور شاعرلرندن آریوسته وپه ترارق ایله دکل ، حتی دانه ایله مقایسه ایدیورلردی .
 تاسسونك شاه اثری «تخلص اولومش قدس» درکه کندیسنك رضاسی استحصال ایدلمکسزین نشر اولونمشدر . حالا ایتالیا نلر بو اثرک بعضی پارچهلر تخی ایتکدن خوشلانیرلر .
 تاسسو ، دلایل خسته خانه سنده کی زندانندن چیققدن وبرمدت ناپولیده قالدقدن صوکره رومایه کلدی . برآز سکون ورفاه طاقعه باشلادی ، فقط صیق صیق عصی بحرانلره راحتسز اولیور ویواش یاواش ضعیفه یوردی . رومایلر تاسسونك مفتونی ایدیلر . خرستیان فلسفه سنه وزمانك قهرمانلق افکارینه موافق صورته یازمش اولدینی اثرلری طبقه روحانیه یی بیه خشنود ایتشدی . پاپاسکزنجی قله مان ، تاسسونی رومایه چاغیرمش وکندیسنه ربه ظفر وتاج شرف اعطاسنه قرار ویرمشدی .
 بابالق بوتدا وکاله مشغول ایکن شاعر خسته لاش ؛ (وولتر) ک دیدیکی وجهه صانکه اقبال و ثروت صوکرده منه قدر اونى آلداتقی ایسته مش کی بو مراسمک اجراسه تخصیص قلنان کونک عرفه سنده